מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר מסורות, מנהגים וסיפורים משפחתיים
- לתרגל כבוד למגוון סוגי המשפחות
- להתנסח בכתיבה ובשיחה על זהות ושייכות

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנה כללית

1. ב – לשתף סיפורים ולחזק כבוד למגוון המשפחות
2. ב – לומר "עובר" ולא לענות
3. ב – מבוגר/ת קרוב/ה
4. ב – ליועצת או לנאמני החוסן
5. ב – כולן ראויות לכבוד
6. א – תמונה או ציור קטן

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – יש זכות "עובר"
2. נכון – מוזכר בנקודות הרגישות
3. לא נכון – המטרה היא כבוד למגוון, לא דירוג
4. נכון – זה אחד הנושאים בקלפים
5. לא נכון – יש להפנות ליועצת או לנאמני חוסן
6. נכון – כך כתוב במהלך השיעור

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. מסורת
2. מאכל
3. חפץ
4. שם
5. קרוב/ה
6. כבוד

חלק ד' – התאימו את השאלה לנושא שלה

- 1 – ג (אוכל ומסורת)
- 2 – ד (חפצים מהעבר)
- 3 – ו (שפה משפחתית)
- 4 – ה (מקום בתוך המשפחה)
- 5 – ב (שורשים והיסטוריה)
- 6 – א (ערכים ומסרים)

חלק ה' – כתיבה אישית

1. תשובה אישית הכוללת תיאור ברור של מסורת/מאכל/סיפור ונימוק אישי
2. תיאור רגע עם פרטים אישיים ורגש

חלק ו' – מחשבה והבעה

1. אהבה, דאגה הדדית, זמן משותף – לאו דווקא קשר דם
2. להקשיב בלי שיפוט, לא להניח הנחות, להשתמש במילים מכבדות
3. כולן רוצות קרבה, אהבה ותמיכה הדדית

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה אישית וברורה
- זיהוי שמשפחות שונות זו מזו וכולן ראויות לכבוד
- הבנת המושג והקשר שלו לשיחה המכבדת

טיפים להפעלה:

- לפני תחילת העבודה להזכיר את זכות ה"עובר" ואת חוקי השיח המכבד
- לשים לב לתלמידים שעשויים להיות ברקע משפחתי מורכב ולהשתמש בלשון מכילה
- אפשר לבצע את חלקי ההתאמה והכתיבה בזוגות כדי לעודד שיתוף בטוח יותר

דף תרגול: משפחה ומסורת

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נלמד על משפחה ומסורת. נדבר על סיפורים, מאכלים וחפצים מהבית, ונתרגל איך מדברים בכבוד על כל סוג של משפחה.

מילון קטן:

מסורת	מנהג שחוזר במשפחה שנה אחרי שנה
עובר	הזכות לא לענות על שאלה בשיחה
מבוגר/ת קרוב/ה	אדם בוגר שקרוב אליי, לא בהכרח הורה
משפחה מורכבת	משפחה עם מבנה מיוחד, למשל הורים גרושים או משפחת אומנה
שורשים	המקור וההיסטוריה המשפחתית שלי
זהות	מי אני, מה מייחד אותי ואת המשפחה שלי
כבוד	יחס מכבד לכל סוג של משפחה או מנהג
חוסן	היכולת להתמודד עם קושי ולקבל תמיכה

1 חלק א' – הבנה כללית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. למה עושים את השיחה הזו?

א) לבדוק מי במשפחה הכי מצליח ב) לשתף סיפורים ולחזק כבוד למגוון המשפחות

ג) להשוות בין משפחות עשירות לעניות ד) לבחור את המשפחה הכי מעניינת

2. איזו זכות יש בשיחה?

א) להקליט את החברים ב) לומר "עובר" ולא לענות ג) לענות רק באנגלית ד) לצאת מהכיתה

3. איזו מילה מכבדת יותר?

א) חברים ב) מבוגר/ת קרוב/ה ג) שכנים ד) מורים

4. למי פונים אם מישהו מתקשה?

א) לחברים ברשת ב) ליועצת או לנאמני החוסן ג) לאף אחד ד) למשטרה

5. מה משותף לכל המשפחות?

א) כולן גדולות ב) כולן ראויות לכבוד ג) כולן חוגגות אותו חג ד) כולן גרות באותה עיר

6. מה אפשר להביא לתיאור החפץ?

א) תמונה או ציור קטן ב) כסף ג) משחק מחשב ד) ספר לימוד

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כל תלמיד/ה חייב/ת לספר סיפור אישי בשיחה, אין זכות לסרב.	☐	☐
2	השיחה מתייחסת גם למשפחות אומנה ומשפחות חד־הוריות.	☐	☐
3	מטרת השיחה היא לקבוע איזו מסורת משפחתית הכי נכונה.	☐	☐
4	אפשר לדבר על שפות או ביטויים מיוחדים שיש במשפחה.	☐	☐
5	אם עולה סיפור קשה או אובדן, ממשיכים הלאה בלי להתייחס.	☐	☐
6	אחרי כל תשובה בסבב מומלץ לתת הד קצר או מחמאה.	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. איזו _____ קטנה יש אצלכם בבית שרק המשפחה שלכם עושה?

2. איזה _____ מזכיר לך הכי הרבה בית, ומי מכין אותו?

3. יש בבית _____ ישן עם סיפור מיוחד?

4. מה המשמעות של ה _____ שלך, והאם יש לו קשר למשפחה?

5. ספרו על מבוגר/ת _____ שהשפיע/ה עליכם.

6. כל משפחה נראית אחרת, אבל כולן ראויות ל _____ .

4 חלק ד׳ – התאימו את השאלה לנושא שלה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. איזה מאכל מזכיר לך בית?	___	**א.** ערכים ומסרים
2. יש בבית חפץ ישן עם סיפור?	___	**ב.** שורשים והיסטוריה
3. אילו שפות או ביטויים מיוחדים יש במשפחה?	___	**ג.** אוכל ומסורת
4. מה התפקיד שלך בבית?	___	**ד.** חפצים מהעבר
5. מאיפה הגיעה המשפחה שלכם?	___	**ה.** מקום בתוך המשפחה
6. איזה ערך המשפחה מנסה להעביר לך?	___	**ו.** שפה משפחתית

5 חלק ה׳ – כתיבה אישית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו על מסורת, מאכל או סיפור אחד מהבית שהייתם רוצים לשמור ולהעביר לדור הבא. הסבירו למה הוא חשוב לכם.

2. תארו רגע משפחתי שבו הרגשתם שהמשפחה שלכם ייחודית.

6 חלק ו' – מחשבה והבעה

ענו בקצרה.

1. מה בעיניכם הופך קבוצת אנשים ל"משפחה"?

2. איך אפשר לכבד משפחה שנראית אחרת משלנו?

3. מה משותף לכל המשפחות בכיתה, למרות ההבדלים?

כרטיס יציאה

כתבו מסורת אחת שהייתם רוצים לשמר לדור הבא

מה למדתם היום על המגוון המשפחתי בכיתה?

איזו מילה חדשה או רגישה למדתם היום (למשל "עובר" או "מבוגר/ת קרוב/ה")?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀